

MEDDELELSER

FRA

DET NORSKE MYRSELSKAP

Nr. 6.

Desember 1956.

54. årgang.

Redigert av Aasulv Løddesøl.

VANNPOLITIKK I USA OG NORGE.

Av Arne Løchen.¹⁾

Både i USA og Norge er behovet for vann meget stort og stadig økende. Foruten økende behov til husholdning, fjerning av avfall, brannvern, teknisk bruk og kraftproduksjon, øker behovet i plante- og husdyrproduksjonen m. m. En offentlig komité i USA (6) uttalte nylig at man der for å tilfredsstille de forskjellige behov snart måtte komme frem til «å gjøre bruk av hver vandråpe fra det øyeblikk den faller til den når havet».

I Norge har vi ikke hatt noen større offentlig diskusjon om vannpolitikken de senere årene. I USA har det derimot vært stor virksomhet på dette område de siste seks årene. I alt har således fire offentlige føderale komitéer behandlet vannproblemer og lagt frem innstillinger (14). Særlig bør fremheves det arbeidet som ble utført av Presidenten's kommisjon for vannspørsmål (The President's Water Resources Policy Commission (7, 8 og 9). Videre har vannspørsmålene vært fremme flere ganger i kongressen og flere private organisasjoner har satt frem forslag.

I betraktning av at målsettingen i vannpolitikken i USA stort sett er den samme som her og at USA utvilsomt har flere fagfolk på de områder denne politikken berører enn noe annet land, kan det være av interesse i Norge å være orientert om hva de der borte er kommet frem til i disse spørsmål. Videre kunne det være av interesse å se litt på vår egen vannpolitikk i lys av det amerikanerne er kommet til.

---

¹⁾ Artikkelen er skrevet etter anmodning av tidsskriftets redaktør som er norsk representant i FAO-utvalget for utnyttelse og bevaring av jord- og vannressurser i Europa. I dette utvalget har tilsvarende spørsmål som de der behandles i artikkelen vært drøftet. Forfatteren er konsulent i Kontoret for landbruksforskning. I tiden 1946–50 studerte han ved to landbrukshøgskoler i USA hvor han tok B. S. og M. S. eksamener i landbruk. Særlig under sitt arbeid med hovedoppgaven (om tekniske, økonomiske og juridiske problemer i forbindelse med jordbruksvanning) fikk han godt kjennskap til vannproblemene i USA.

Vannpolitikken i USA.

Her vil det særlig bli gjort rede for en innstilling som president Eisenhower's rådgivende komité i vannspørsmål (The Presidential Advisory Committee on Water Resources Policy) la frem for presidenten i fjor og som nå er forelagt kongressen (heretter kalt proposisjonen) (6 og 12). Det ventes at kongressen vil ta stilling til forslagene når den samles igjen i januar neste år.

Bakgrunnen for den store interessen i vannspørsmål for tiden er på den ene siden den stadig raskere økning i behovet for vann forårsaket dels av voksende folkemengde (øker med 1,7 % årlig), og dels av økt forbruk pr. innbygger. På den annen side er det blitt klart for folk over store deler av landet, delvis ved selvsyn, at også vann kan være en mangelvare, og at det må tas skritt for å klarlegge situasjonen med hensyn til tilgjengelige vannmengder, vannforurensing, vannrettigheter m. m.

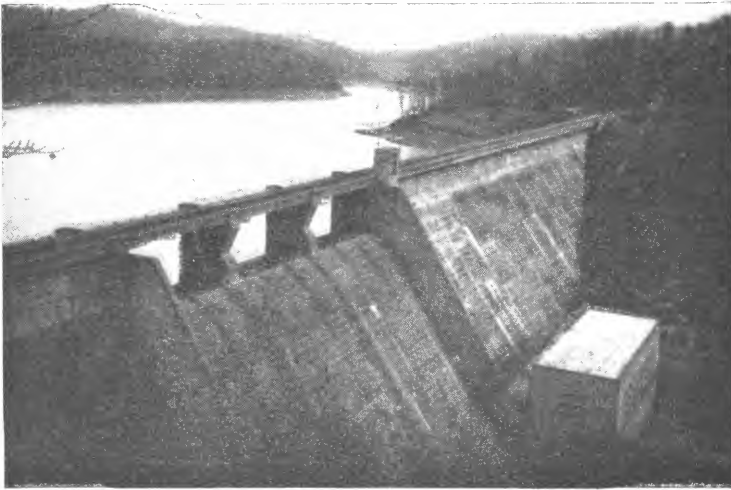
Behovsøkningen gjør seg gjeldende — som nevnt foran — i landbruket så vel som i fabrikkvirksomheten og i bysamfunnene. I landbruket er det den stadig økende interessen for kunstig vanning som gir utslag. Selv i forholdsvis nedbørrike strøk tar gårdbrukerne i bruk kunstig vanning. I tiden 1949—53 økte således det vannede jordbruksareal i en enkelt stat i dette strøket (Virginia) 700 %, fra 11 000 til 90 000 dekar. Antall gårdbrukere som vannet steg fra 71 til 737 i samme tidsrom i denne enkeltstaten. Når det gjelder vannbehovet i fabrikkene, kan det nevnes at foruten at deres antall stadig stiger, ser det ut til at de nye krever langt større vannmengder enn de gamle.

Det synes å være alminnelig enighet om målene i vannpolitikken. Med hensyn til midlene for å nå målene er det derimot forskjellige oppfatninger. Målene går ut på omtrent følgende:

- Å sørge for tilstrekkelige tilførsler av vann,
- å hindre at det blir sløset med vann,
- å legge forholdene til rette for effektiv vannrensing,
- å redusere forurensingen av vann,
- å legge forholdene til rette for nyttig bruk og rettferdig fordeling av tilgjengelig vann,
- å gjennomføre tiltak for å hindre at vann skader eller ødelegger liv og eiendom.

Innstillingen fra President Eisenhower's rådgivende komité i vannspørsmål bygger i stor utstrekning på resultatene av de øvrige ovenfor nevnte føderale komitéers virksomhet. Disse foretok en detaljert gransking av problemene, herunder av de forskjellige organer, offentlige så vel som private, som har befatning med vannspørsmål.

Da Presidenten i januar i år sendte innstillingen til kongressen, sa han bl. a. at han anså de retningslinjer som er trukket opp for å

(Foto Aa. L.)

Fig. 1. Norris dammen i Tennessee, USA, 1951. Sammen med 9 andre store dammer i dette vassdraget legger den forholdene tilrette for 1) elektrisitetsproduksjon, 2) regulering av vannføringen av hensyn til elvetrafikk og flomfare, 3) fiske og 4) friluftsliv.

gi en brukbar ramme for samarbeid mellom de føderale, enkeltstatlige og lokale myndigheter og interesser om utnyttelsen av vannressursene. Nedenfor følger de viktigste forslag i proposisjonen og litt om bakgrunnen for noen av forslagene:

1. Grunnleggende data.

Proposisjonen nevner at det nåværende program for innsamling av grunnleggende data bl. a. har følgende svakheter:

- a. Innsamlingen omfatter for liten del av landet, således mangler 2/3 av landet tilfredsstillende topografiske kartverk.
- b. Stadige avbrudd i innsamlingsarbeidet. Dette har bl. a. forekommet ved langsiktige meteorologiske og hydrologiske undersøkelser.
- c. De innsamlede opplysningene er av ujevn kvalitet og ofte utilstrekkelige for nåværende behov.
- d. Mange viktige opplysninger mangler helt eller delvis, f. eks. opplysninger om forurensinger.
- e. Det er ofte liten eller ingen bearbeiding av de innsamlede data.
- f. Ofte lite koordinering mellom de institusjoner som samler data og mellom disse og dem som trenger grunnleggende data til planlegging og avgjørelser i forbindelse med vannprosjekter.

Forslaget i proposisjonen om grunnleggende data er slik:

Det nåværende program for innsamling av grunnleggende data (topografiske-, berggrunns- og jordbunnskartverk, nedbør, vannføring, vannkvalitet, grunnvannsdata m. m.) må utvides hurtigere. Planlegging og gjennomføring må være mer konsekvent og bygge på klarere retningslinjer.

2. Planlegging.

Proposisjonen nevner at de nåværende planleggingsmetoder bl. a. har følgende svakheter:

- a. Prosjektene tar i for stor utstrekning sikte på å løse bare en oppgave (f. eks. produksjon av elektrisitet), mens andre viktige oppgaver ofte kunne bli løst samtidig uten særlige ekstra kostnader.
- b. De enkelte prosjekter er for isolerte, og er sjelden ledd i planer som omfatter hele eller større deler av vassdrag.
- c. Interesserte institusjoner samarbeider for lite. Det samarbeid som eksisterer, foregår på et for sent stadium.
- d. Lokale interesser kommer ikke effektivt med i planleggingen.

Forslaget i proposisjonen om planlegging er slik:

Planlegging i forbindelse med utnytting av vannressurser bør foregå som et samarbeid mellom representanter for alle interesserte føderale, enkeltstatlige og lokale organer. Dette samarbeid bør etableres ved begynnelsen av planleggingen for et prosjekt.

3. Organisering.

I proposisjonen blir det hevdet at for å få en planlegging som den foreslåtte bør følgende organisasjonsmessige tiltak gjennomføres:

- a. Det bør opprettes en stilling som vannressurskoordinator (heretter kalt «koordinatoren») i presidentens kontor. Dette vil gi presidenten direkte innflytelse på samarbeidet mellom interesserte organer og på arbeidet med å fastsette retningslinjer ved planlegging og gjennomføring av vannressursprosjekter.
- b. Det bør etableres et uavhengig kontrollstyre i presidentens kontor med oppgave å analysere de tekniske og økonomiske sider ved prosjektene. Styret skal ha tre medlemmer i full stilling og skal rapportere til presidenten gjennom koordinatoren. Presidenten skal kunne oppnevne medlemmene for passende tidsrom.
- c. Det bør dannes permanente plankomiteer for vannressurser¹⁾ i områder eller vassdrag. Komiteene bør ha permanente formenn oppnevnt av presidenten. Ellers bør de ha representanter for hvert av de føderale departementer som i en eller annen form

¹⁾ Det blir antydnet i forslaget at disse komitéene muligens bør ta seg av spørsmål i forbindelse med alle slags naturlige ressurser.

(Foto Aa. L.)

Fig. 2. USA har meget av denne plagen, men ofrer også meget for å forebygge den.

(Vårflom i Mississippi ved La Crosse, Wisconsin, 1951.)

har med vannspørsmål å gjøre, og fra de enkeltstatene som er direkte interessert i prosjektene.

- d. Det bør bli dannet et permanent føderalt koordinerende organ for vannressurser med rådgivende myndighet. Koordinatoren skal være formann og for øvrig skal de administrative sjefer for de angjeldende føderale faginstusjoner delta.

4. Vannrettigheter.

Motstridende syn på rettsreglene når det gjelder retten til bruk av vann, fører i dag til mange konflikter mellom føderale, enkeltstatlige og private interesser. Enkeltstatene har i stor utstrekning forskjellige lover og regler med hensyn til denne rettighet. I alle statene bygger imidlertid rettsreglene i forbindelse med bruk av vann på to grunnleggende prinsipper, nemlig 1) strandrettsprinsippet (the riparian doctrine) og 2) førsterettsprinsippet (the doctrine of prior appropriation). Det første er uskreven sedvanerett, og det andre er uttrykkelig lovbestemt (7 og 15).

Etter strandrettsprinsippet har alle grunneiere ved vassdrag like rett til å bruke vannet. Derfor må det bli brukt på en slik måte at ingen grunneier lider skade. Således kan ikke en grunneier, etter dette prinsippet, f. eks. bruke vann om dette fører til ulemper for andre rettighetshavere. Denne regelen praktiseres særlig i forbindelse med bruk av overflatevann (sjøer, bekker, elver o. l.) i de forholdsvis nedbørrike østlige og sørlige enkeltstatene.

Etter førsterettsprinsippet kan en disponere tilgjengelig vann (ikke nødvendigvis vann som befinner seg på eiendommen) i den utstrekning andre ikke allerede har lagt beslag på det. Dette prinsippet anvendes særlig i forbindelse med bruk av grunnvann i de forholdsvis tørre vestlige enkeltstatene.

I praksis er både strandrettsprinsippet og førsterettsprinsippet betraktelig modifisert.

Forslaget i proposisjonen om vannrettigheter er slik:

- a. Retten til vann bør anerkjennes som privat eiendomsrett og bli behandlet som sådan i alle vannsaker.
- b. Føderalregjeringen bør foreta en undersøkelse sammen med enkeltstatene og lokale interesser for å bestemme 1) hvordan eiendomsretten til vann vil virke inn på landets og områdenes sosiale og økonomiske utvikling og 2) hvilke prinsipper og kriterier som bør tas inn i føderale, enkeltstatlige og lokale lover i forbindelse med bevilgning og bruk av vann.
- c. Spørsmål i forbindelse med grunnvann bør være rene enkeltstatsanliggende. De enkelte statene bør vedta lover om slikt vann som regulerer 1) eiendomsretten til dette, 2) hva det kan brukes til og 3) hvor det er anledning til å gjøre bruk av det.
- d. Hvor det er hensiktsmessig bør det opprettes felles administrasjon for flere enkeltstater.

5. Prioriterte rettigheter.

De fleste vestlige enkeltstater har systemer med prioriterte rettigheter for bruk av vann. Bruksmåtene er da gjerne prioritert slik: 1) Husholdningsforbruk, 2) husdyrforbruk, 3) jordvanning og 4) fabrikkdrift og elektrisk kraft.

Proposisjonsforslaget angående prioriterte rettigheter er slik:

Det må ikke etableres noe system med prioriterte rettigheter for bruk av vann gjeldende for hele landet (hele USA).

6. Vurdering.

Proposisjonen opplyser at retningslinjene for beregning og vurdering av vannprosjekter har vært forskjellige i de ulike institusjoner og foreslår følgende:

Alle institusjoner som har befattning med vannprosjekter må anvende samme beregningsgrunnlag. Det må være en objektiv vurdering av alle fordeler og kostnader som med rimelighet kan måles i penger. Verdier som det er vanskelig å regne om i penger må det også bli tatt hensyn til.

7. Administrativ godkjenning av prosjekter.

De ulike føderale institusjoner som arbeider med vannprosjekter har i dette gått frem etter forskjellige retningslinjer, og følgende forslag er satt frem i proposisjonen:

Kongressen skal godkjenne separat hvert enkelt vannprosjekt.

(Foto J. M.)

Fig. 3. Reservemagasiner og forbygninger kan hindre situasjoner som denne.
(Fra Hamar-traktene høsten 1956.)

8. Deling av kostnader.

Proposisjonen har følgende forslag om deling av kostnader i forbindelse med vannprosjekter:

- a. Det bør være en alminnelig regel at kostnader ved vannprosjekter blir delt mellom de interesserte parter i forhold til den nytten de får av prosjektene. Den føderale regjering bør således dekke en del om det er fordeler av nasjonal rekkevidde eller hvor det er vanskelig å bringe klarhet over hvem som har fordelene.
- b. Føderalregjeringen bør oppmuntre ikke-føderale (enkeltstatlige og lokale) interesser til å sette i gang vannprosjekter, f. eks. ved å minne om at den (føderalregjeringen) deltar i finansieringen etter overnevnte regler, og/eller ved å gi lån eller lånegaranti.

Vannpolitikken i Norge.

Generelt sett har vi, som for øvrig de fleste land, samme målsetting i vår vannpolitikk som den nevnt ovenfor for USA. Imidlertid har vel det å legge forholdene til rette for bruk av vann til fabrikkdrift og elektrisitetsproduksjon vært dominerende hos oss.

Innsamling av grunnleggende data av betydning for

vannspørsmål er også i Norge fordelt på en rekke institusjoner. Det forekommer meg at vårt arbeid på dette område lider av de samme svakheter som det i USA. Svakheter av den art som er nevnt kan lett virke uheldig inn på planleggingsarbeidet med prosjektene og på arbeidet i de skjønnsretter som i forbindelse med vannprosjekter skal avgjøre erstatningsansvar og bestemme tiltak for å motvirke skader.

Blant institusjoner som hos oss samler og bearbeider data om jord- og vannressurser m. v. kan nevnes følgende: 1) Norges geografiske oppmåling, 2) Statens jordundersøkelse, 3) Det norske myrselskap, 4) Norges geologiske undersøkelse, 5) Meteorologisk institutt, 6) Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen, 7) Institutt for kulturteknikk ved Norges landbrukshøgskole, 8) brukseierforeningene og 9) helsemyndighetene. Disse institusjonene samarbeider, men det er lite fast faglig koordinering i dette arbeid.

Det ser ut som vi også i planleggingen har stort sett de samme svakheter som USA, selv om det kan sies at våre brukseierforeninger og Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen lager planer for hele vassdrag.

Når det gjelder de lokale interesser og den rollen de spiller i planleggingsarbeidet, er det klart at hos oss har disse interesser i dag full anledning til å uttale seg om planlagte prosjekter før statsmyndighetene tar avgjørelse om og hvordan de kan gjennomføres (Vassdragsreguleringsloven § 4 og § 6 og Vassdragsloven § 125). Det er imidlertid stor forskjell på denne ordningen og en ordning (foreslått i USA) hvor alle interesser i et vassdrag samarbeider i planleggingen, og hvor dette samarbeid etableres ved begynnelsen av planleggingen for hvert prosjekt.

En del av det organisasjonsapparat det er foreslått å opprette i USA har vel vi allerede i Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen (NVE). Den foreslåtte «koordinatorstillingen» har meget felles med generaldirektørstillingen i NVE, og hovedstyret i dette vesenet har oppgaver tilsvarende dem som det er foreslått å gi «kontrollstyret i presidentens kontor» og «det permanente føderale koordinerende organ for vannressurser».

Organer tilsvarende de foreslått «plankomitéer for vannressurser i områder eller vassdrag» har vi ikke. Imidlertid ser det ut til at vår områdeplanlegging utvikler seg slik at de oppgaver disse plankomitéer vil kunne få kan bli løst tilfredsstillende på annen måte hos oss (11).

Jeg vil her gjerne nevne at en europeisk FAO-konferanse i 1950 uttalte at jordbrukets organer i de fleste europeiske land har for lite å si når det gjelder løsningen av problemer i forbindelse med utnytting av vannressurser. Konferansen anbefalte at de land som ikke allerede har gjort det, setter i gang et systematisk studium av sine vannressurser sett fra et jordbrukssynspunkt (4). Norge må

(Foto H. W.)

Fig. 4. Vi har som regel nok vann til dette.
(Fra beiten på Statens småbrukslærerskole forsommeren 1956.)

regnes blant de land som denne uttalelsen og denne anbefalingen gjelder.

Det er i vårt land nedlagt et stort arbeid på rettsreglene i forbindelse med vannspørsmål. Det står for meg som om vi på dette område har klarere linjer enn USA.

De siste 10 årene har spørsmål i forbindelse med jordvanning gjort seg gjeldende i USA. Slik loven er i de østlige og sydlige enkeltstater (hvor strandrettsprinsippet dominerer), er det i dag meget risikabelt for en gårdbruker å investere i vanningsanlegg. Han kan plutselig bli nektet å ta vann til dette formål.

Våre rettsregler er helt klare på dette punkt. Hvis grunneierne i et vassdrag har tilfredsstillet sitt behov for vann til husholdning og gårdsbruk, har de rett til å ta ut det vann som trengs til jordvanning på eiendommen selv om andre blir skadelidende (Vassdragsloven § 14 og § 15). Denne rett gjelder også for vann som trengs til andre eiendommer som tilhører grunneieren og som grenser til og blir brukt under ett med den eiendom som ligger ved vassdraget (gjelder ikke eiendommer erhvervet etter 1. januar 1941). For øvrig er det som regel rikelig med vann til vanning i våre vassdrag i den tiden det er aktuelt å vanne.

I reglene om at behovet for vann til husholdning, gårdsbruk, jordvanning og teknisk bruk på eiendommen til grunneiere i vassdrag skal dekkes før andre behov, har også vi et system med

prioriterte rettigheter. Behovet til husholdning har første og behovet til gårdsbruk har annen prioritet.

Når det gjelder vurdering av prosjekter, har vi forholdsvis klare linjer. Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen fører kontroll med, og utfører selv en rekke prosjekter og tiltak i våre vassdrag.

Det amerikanske forslag om deling av kostnadene til vannprosjekter på alle som har nytte av dem gir, forekommer det meg, interessante perspektiver av interesse også hos oss. Liknende bestemmelser ville, gjennomført hos oss, fremme deltakelse av alle interesserte parter i planleggingsarbeid fra begynnelsen. De ville kanskje også kunne gi skjønnsrettene mindre å gjøre.

Til slutt noen ord spesielt om landbrukets interesser i vår vannpolitikk:

Den økende bruk av vann i husholdning og sanitæranlegg i bygdene, til jordvanning og halmluting, landbrukets interesser i forbindelse med fløting og ferdsel på vassdrag sommer og vinter, fiske, friluftsliv, flomtrussel m. m. skulle tilsi en større interesse for vannpolitikken fra landbrukets side enn nå er tilfelle. Vi bør ofre mer enn vi gjør i dag på å klarlegge situasjonen, sett ut i fra et landbrukssynspunkt, slik at vi kan se de aktuelle problemene bedre.

Blant aktuelle problemer vil jeg nevne følgende:

- a. Problemer i forbindelse med utbredelse av kunstig vanning.
- b. Forurensing av vann forårsaket av det økende antall sanitær- og lutinganlegg i bygdene.
- c. Flomproblemer, herunder regulerings-, forbyggings- og senkningsproblemer i våre vassdrag.
- d. Problemer i forbindelse med å få landbruket aktivt med i alt planleggingsarbeid for utnytting av vannressurser, f. eks. ved representasjon i eventuelle «styrer for de enkelte vassdrag».

Litteratur.

1. Lov om erhvervelse av vannfall, bergverk og annen fast eiendom av 14. desember 1917, nr. 16.
2. Lov om vassdragsreguleringen av 14. desember 1917, nr. 17 (Vassdragsreguleringsloven).
3. Lov om vassdragene av 15. mars 1940 (Vassdragsloven).
4. Løddesøl, Aasulv. 1951. Jordvernkonferansen i Amsterdam 19.—21. juli 1950. Medd. fra Det norske myrselskap. Årgang 49 (1951).
5. Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen. Årsberetninger 1951—52 og 1952—53, 1953—54, 1954—55. Oslo.
6. The Presidential Advisory Committee on Water Resources Policy. 1955. Water Resources Policy. Report, Washington.
7. The President's Water Resources Policy Commission. 1950. A Water Policy for the American People. Report. Vol. 1. Washington.
8. The President's Water Resources Policy Commission. 1950. Ten Rivers in America's Future. Report. Vol. 2. Washington.
9. The President's Water Resources Policy Commission. 1950. Water Resources Law. Report, Vol. 3.

10. Schjødt, M. 1955. Hva er min eiendom verd ved ekspropriasjon. Oslo.
11. Skrindo, Thor. 1955. Områdeplanleggingen — hensikt og målsetting. Medd. fra Det norske myrselskap. Årgang 53 (1955).
12. Steele, H. A. 1956. Recent Activities in Water Resources Development in the United States. Lisboa. (Stensiltrykk).
13. Teknisk Ukeblad. 1954. Norske Kraftverker. Oslo. (Jubileumsutgave).
14. Timmons, J. F. 1956. Problems in Water Use and Control. Iowa Law Review, Vol. 41.
15. United States Department of Agriculture. 1955. Water. Yearbook of Agriculture. Washington.

OM STATSTILSKOTT TIL BUREISING, JORDDYR KING OG TIL JORDBRUKSVEIER (BUREISINGS- OG SETER- VEIER M. V.) FOR TERMINEN 1956-57*)

Etter stortingsvedtak senest av 17. april og 21. juni 1956 gjelder inntil videre de regler og bestemmelser som finnes i «Regler for statens støtte av bureising og jorddyrking» (trykt hefte 1938) med tillegg og endringer som går fram av nedenstående.

De nedenfor anførte formues- og inntektsgrenser gjelder siste statsskatteligning. Da statsskattesystemet er omlagt slik at skattbar inntekt ikke direkte kan avleses, vises til den rettleddning om beregningen som er gitt i rundskriv herfra av 26. august 1953.

Klassefradragene er imidlertid fra 1. juli 1956 endret til:

Kl. 1	Kl. 2	Kl. 3	Kl. 4	Kl. 5	Kl. 6	Kl. 7	Kl. 8
kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
1300	2300	3600	5200	7100	9300	11 800	14 600

A. Tilskott til bureising.

1. Formues- og inntektsgrense for tilståelse av tilskott til oppføring av uthus og våningshus på nye bruk er henholdsvis kr. 40 000,— og kr. 8000,—, jfr. innledningen, annet ledd.
2. Det ordinære tilskott som kan tilståes til oppføring av uthus er maksimum kr. 3000,—. Ved anvisning av tilskott tilstått etter 5. mai 1953 vil inntil videre bli gitt inntil 80 pst. tillegg til det tilskott vedkommende bureiser er tilstått.

Til uanvist uthustilskott, innvilget før 6. mai 1953, vil det inntil videre bli anvist tillegg som er begrenset slik:

- a. Inntil 200 pst. tillegg til det som står igjen uanvist av ordinært tilskott innvilget før 1/7 1938.
- b. Inntil 170 pst. tillegg til det som står igjen uanvist av ordinært tilskott innvilget i tida 1/7 1938—30/6 1941.

---

*) Det norske myrselskap får ofte henvendelser fra sine medlemmer og andre om regler for statsstøtte til bureising, jorddyrking og jordbruksveier m. v. Vi tar derfor her inn de regler som f. t. gjelder i henhold til rundskriv av 30. juni 1956 fra Det kgl. landbruksdepartement.